

Studie o přispění sportu k regionálnímu rozvoji prostřednictvím strukturálních fondů

*Praktická příručka pro přípravu projektů
v oblasti sportu a tělesné aktivity v rámci
evropských strukturálních a investičních
fondů (ESI fondů)*

Informace a názory obsažené v této studii představují názory autora (autorů) a nevyjadřují nutně oficiální stanovisko Komise a/nebo Výkonné agentury pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA). Komise a/nebo Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA) neručí za správnost údajů obsažených v této studii. Komise, Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA) ani jiná osoba jednající jménem Komise a/nebo Výkonné agentury pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA) neodpovídají za použití informací, jež jsou v ní obsaženy.

Obsah

1. Úvod	1
1.1 Kdo může tuto příručku využít	2
1.2 Jak tuto příručku používat	2
2. Deset kroků k úspěšnému projektu	3
2.1 Krok č. 1: Věříte, že sport může mít pozitivní přínos.....	3
2.2 Krok č. 2: Přezkoumejte silné stránky a potenciál své organizace.....	4
2.3 Krok č. 3: Zformulujte nápad na projekt.....	4
2.4 Krok č. 4: Zjistěte, jaká je situace tam, kde se nacházíte.....	5
2.5 Krok č. 5: Zjistěte, ve které fázi se nachází programový cyklus	6
2.6 Krok č. 6: Promluvte si s někým, kdo vám je schopen s vypracováním projektu poradit	6
2.7 Krok č. 7: Začněte vypracovávat návrh	7
2.8 Krok č. 8: Návrh sepište a předložte	8
2.9 Krok č. 9: Realizujte projekt	8
2.10 Krok č. 10: Vyhodnoťte projekt a podejte zprávu	9
3. Zvládnutí detailů.....	10
3.1 Užitečné pokyny	10
3.2 Souvislosti politiky EU.....	11
3.3 Hlavní zdroje financování	11
3.4 Sport a jeho hospodářské a sociální dopady	12
3.5 Zjištění vhodných programů pro vaši oblast	13
3.6 Vyhledání informací o vhodných programech pro vaši oblast	14
3.7 Navržení projektu	15
3.8 Ostatní návrhy a zprávy	17
3.9 Pomoc a podpora	17
4. V dlouhodobém horizontu.....	19

1. Úvod

Lidé se věnují sportu a tělesné aktivitě z řady důvodů, včetně čirého požitku z nich, zlepšení tělesné zdatnosti a zdraví a dosažení pocitu pohody. Podpora sportu, která má lidem pomoci dosáhnout těchto cílů, je důležitá sama o sobě, pro podporu sportu a tělesné aktivity však existují kromě bezprostředních osobních přínosů i jiné důvody.

V moderní ekonomice sport přímo přispívá k hospodářské činnosti, lze jej využít jako prostředek k vytváření ještě širší škály podnikatelských a sociálních aktivit a má obrovský přínos jako způsob motivace širokého okruhu osob a skupin. Sport a tělesná aktivita mohou mít zkrátka velmi významné hospodářské a sociální dopady, zejména na místní a regionální úrovni.

K dispozici je řada zdrojů informací o pomoci, která je na evropské úrovni dostupná pro přípravu intervencí v oblasti sportu. Tyto publikace, které obsahují i řadu vhodných doporučení, zpravidla pokrývají celou škálu dostupné podpory. Patří k nim:

dokument s názvem **„Funding for Sports in the European Union“** vydaný Kanceláří evropských olympijských výborů při EU

dokument **„The Guide to EU Funding for the Tourism Sector“**, který je k dispozici v angličtině a francouzštině a který se sice týká cestovního ruchu, obsahuje však také mnoho informací, jež jsou důležité i pro sport.

Rovněž na vnitrostátní úrovni existují užitečná doporučení. Například francouzské Ministerstvo městských záležitostí, mládeže a sportu zveřejnilo nedávno příručku týkající se zdrojů financování sportu, která zahrnuje i ESI fondy a program Erasmus+. Její název zní:

Guide des financements européens pour le sport

Také Německý olympijský výbor (DOSB) zveřejnil informace o podpoře sportu ze strukturálních fondů v předchozím období, které jsou dosud zajímavé:

„Sportstättenförderung durch die EU“

K dispozici jsou i obecné pokyny vydané Komisí: **„Pokyny pro příjemce Evropských strukturálních a investičních fondů a souvisejících nástrojů EU“**

Tato praktická příručka se však soustředí na získání podpory pro projekty v oblasti sportu a tělesné aktivity, které mají vytvářet hospodářské a sociální dopady prostřednictvím evropských strukturálních a investičních fondů.

Zaměřuje se proto na projekty v oblasti sportu podporované z

- Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR),
- Evropského sociálního fondu (ESF),
- Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV),
- Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF).

1.1 Kdo může tuto příručku využít

Příručka je určena pro jednotlivce nebo častěji organizace, které mají zájem o rozvíjení sportovních činností, jež podle jejich názoru mohou mít příznivý dopad na jejich komunitu, město nebo region či dokonce celou zemi. To může zahrnovat sportovní organizace nebo svazy či podniky působící v oblasti sportu a sportovní kluby a orgány veřejné moci na vnitrostátní, regionální či místní úrovni, může být však užitečná i pro dobrovolné organizace nebo organizace, které se odborně zajímají o hospodářský rozvoj.

Příručka se nejprve zabývá projekty pro stávající programové období 2014–2020. Dlouhodobější aspekty jsou představeny v závěrečné kapitole.

1.2 Jak tuto příručku používat

Každý, kdo chce vypracovat projekt v rámci evropských strukturálních a investičních fondů, musí očekávat, že tento proces bude poněkud složitý, zejména má-li být projekt úspěšný, jak každý doufá.

Aby se uživatelé příručky neztratili v detailech, podává první část dokumentu přehled o hlavních prvcích postupu vypracovávání projektu a některé nezbytné podrobnosti jsou ponechány na později. Než vznikne poměrně úplný obrázek, dojde tudíž ke dvěma opakováním. První nastíní deset hlavních kroků, které je nutno podniknout pro realizaci úspěšného projektu ve stávajícím období. Druhé se bude týkat především podrobnějších aspektů, které je nutno vzít v úvahu, a zdrojů informací o detailech, jež je nutno zvládnout.

V závěrečné kapitole bude uváženo, jak řešit větší zviditelnění opatření v oblasti sportu v dlouhodobějším horizontu – v budoucích programových obdobích.

2. Deset kroků k úspěšnému projektu

2.1 Krok č. 1: Věříte, že sport může mít pozitivní přínos

Prvním krokem je přesvědčení, že sport může mít skutečný pozitivní přínos a že má zvláštní charakteristiky, které z něj činí užitečný nástroj k zajištění skutečného hospodářského a sociálního rozvoje.

Hlavní zpráva této studie obsahuje mnoho důkazů o možných pozitivních přínosech sportu, obecně je však třeba mít na paměti i toto:

- Sport přímo vytváří podnikatelskou činnost, a to od obrovských fotbalových podniků po místní sportovní kluby a tělocvičny.
- Sportovní činnost vyžaduje lidské zdroje, proto je relativně vhodná pro vytváření pracovních příležitostí na místní úrovni, nejen v rámci samotné činnosti, nýbrž i při výstavbě a údržbě zařízení. Sport má stručně řečeno vysoký multiplikační efekt na zaměstnanost.
- Jako významný prvek zážitkové ekonomiky je sport vhodný pro přilákání talentů a podporu nových a inovativních forem zážitků, od nových druhů sportu po nové způsoby měření výkonnosti a monitorování aktivity.
- Sport je důležitým poskytovatelem obsahu pro rozvoj informačních a komunikačních technologií (IKT) a zejména díky systémům sledování výkonnosti je stále důležitější v aplikacích IKT.
- Sportovní akce a činnosti mohou mít významné přímé dopady na místní ekonomiky, mohou však poskytovat také ohromné příležitosti pro marketing a propagaci – od konkrétních výrobků po zahraniční investice.
- Sport má mnoho vazeb na jiné hospodářské činnosti, zejména cestovní ruch, a může být významným prvkem obecnější strategie rozvoje.
- Sport a tělesná aktivita mohou zlepšovat duševní čilost i tělesnou zdatnost, což oboje může mít přímé dopady na produktivitu a zaměstnatelnost, a tudíž přispívat k aktivnímu a zdravému stárnutí.
- Sport je vhodný k motivaci lidí a podpoře dobrých životních podmínek a sociální soudržnosti.
- Sport je obzvláště vhodný k podpoře zapojení vyloučených sociálních skupin a k rozvoji základních, avšak přenosných dovedností a zvyšování zaměstnatelnosti.
- Vyšší tělesná aktivita může vést k menšímu využívání dopravy založené na uhlíku a jiným příznivým přínosům pro životní prostředí.

Zejména sportovní organizace, avšak rovněž podniky působící v oblasti sportu se mohou stát podporovateli větší ekonomické a sociální úlohy sportu, i když nemají v úmyslu vypracovat konkrétní projekty v rámci ESI fondů.

2.1.1 Otázky ke zvážení:

- Které aspekty vaší organizace vytvářejí hospodářské a sociální dopady?
- Které ze seznamu výše uvedených charakteristik sportu platí pro vaši organizaci?

2.2 Krok č. 2: Přezkoumejte silné stránky a potenciál své organizace

Po počátečním zvážení možného přispění vaší organizace prostřednictvím sportu a tělesné aktivity by mělo následovat podrobnější posouzení toho, čeho by mohlo být dosaženo.

Je třeba mít na paměti, že existuje mnoho úrovní zapojení.

- Některé operační programy poskytují podnikům a jiným organizacím granty na provádění výzkumu či lepší využívání IKT nebo zvýšení jejich environmentální výkonnosti. To zahrnuje poměrně jednoduché postupy, které mohou podniky působící v oblasti sportu a sportovní kluby využít.
- Obdobně mohou sportovní nebo dobrovolné organizace často žádat o poměrně nízké granty na vypracování projektů v rámci operačních programů ESI fondů.
- Další podpora může být nepřímá, například prostřednictvím poradenských služeb pro malé a střední podniky.
- Mohou však opět existovat příležitosti k zapojení do příslušných klastrů nebo jiných rozsáhlejších projektů, které vyžadují vstupy od podniků a organizací v místě.

V současném období však existuje tendence k omezování dostupnosti jednotlivých grantů a směřování podpory na projekty s většími dopady. Proto uvažte, zda by mohla vaše organizace přispět k ambicióznějšímu projektu.

Zejména zvažte, zda by tohoto většího dopadu mohla dosáhnout spolupráce s ostatními organizacemi, například místními orgány nebo dobrovolnými organizacemi. Na tento druh spolupráce se pohlíží příznivě.

2.2.1 Otázky ke zvážení:

- Jaká úroveň zapojení do projektů ESI fondů by byla pro vaši organizaci vhodná?
- Nakolik by vypracování projektu ESI fondů bylo v souladu se strategickými cíli vaší organizace?
- Má vaše organizace zdroje a odhodlání potřebné k přípravě projektu?
- Byla by vaše organizace schopna vypracovat a předložit návrh a posléze řídit projekt? Potřebujete k tomu pomoc zvenčí?
- Je vaše organizace připravena spolupracovat při vypracovávání projektu s partnery na místní úrovni nebo i z celé Evropy?

2.3 Krok č. 3: Zformulujte nápad na projekt

S přihlédnutím k celkové orientaci ESI fondů, relativním silným stránkám vaší organizace a směru, kterým se chce rozvíjet, je užitečné zformulovat několik výchozích nápadů, které by mohly tvořit základ projektu.

Tyto nápady by měly pokud možno zohledňovat **obecné cíle iniciativ v oblasti sportu a kategorie intervencí v oblasti sportu**, jež jsou rozpracovány v této studii (podrobnosti viz kapitola 3). Kategorie intervencí objasňují zejména druhy dopadů, které mohou mít projekty v oblasti sportu a tělesné aktivity. To nejenže pomůže zformulovat hlavní cíl možného projektu, nýbrž to rovněž naznačí další rozměry, v nichž mohou současně intervence zajistit řadu prospěšných účinků.

Inspiraci mohou poskytnout příklady osvědčených postupů uvedené v hlavní studii a širší soubor projektů.

Jakmile je formulována obecná koncepce projektu, je užitečné začít ji formulovat z hlediska konkrétnějších cílů a promyslet, jak by bylo možno těchto cílů dosáhnout, koho je nutno do projektu zapojit a jak bude řízen, v jakém časovém období a jak bude sledován. Je rovněž důležité mít jasno o očekávaných výstupech a povaze výsledků a dopadů, jichž má být dosaženo.

2.3.1 Otázky ke zvážení:

- Co by bylo na základě silných stránek vaší organizace nejschůdnějším projektem?
- Jsou tyto cíle v souladu s obecnou orientací ESI fondů ve stávajícím období?
- Přezkoumejte jednotlivé kategorie intervencí v oblasti sportu s cílem nápady objasnit nebo přidat další rozměry.
- Uvažte, zda by bylo možno cílů projektu dosáhnout efektivněji navázáním partnerství s jinými organizacemi.
- Zeptejte se, co vaše nápady znamenají konkrétněji – jaké jsou cíle, jak bude projekt prováděn a v jakém časovém období, koho je nutné zapojit, čeho má být podle vašich očekávání dosaženo?

2.4 Krok č. 4: Zjistěte, jaká je situace tam, kde se nacházíte

Nápady na projekty je nutno ověřit na základě cílů příslušných zdrojů financování a pravděpodobně je změnit. Je třeba mít na paměti, že přesná forma velké části ESI fondů je určena na vnitrostátní nebo regionální úrovni.

Za prvé je nutno uvážit celou škálu možností. Jaký druh projektu máte na mysli? Jedná se o projekt v oblasti regionálního rozvoje nebo souvisí projekt se zaměstnaností a sociálními otázkami? Nebo by byl vhodný EZFRV či ENRF, pokud se nacházíte ve venkovských či pobřežních oblastech?

Mějte na paměti, že mezi zdroji financování existuje určité překrývání, takže systém umožňuje určitou flexibilitu.

Poté se budete muset pravděpodobně podívat na vhodné operační programy (OP).

To, které operační programy jsou pro vás vhodné, bude záviset na zemi, ve které se nacházíte, a na tom, zda působilé na vnitrostátní nebo regionální úrovni.

O tom, které operační programy jsou pro vás vhodné, se dočtete v další kapitole.

Až zjistíte, které operační programy jsou vhodné, je třeba prostudovat příslušné dokumenty. V nich se dozvíte, čeho se orgány snaží ve vaší oblasti dosáhnout, které priority EU figurují na předních místech, jak bude program prováděn, a zjistíte rovněž mnoho informací o místní situaci.

Po prostudování operačního programu zjistíte, zda by mohl být váš nápad zajímavý, nakolik jej bude nutno přizpůsobit nebo zda se musíte vrátit do fáze přípravy.

Vhodné mohou být také programy Evropské územní spolupráce, jako je INTERREG, které koordinuje Komise, jež však často působí také v konkrétních oblastech. Opět bude nutné zajít do podrobností.

2.4.1 Otázky ke zvážení:

- Souvisejí vaše nápady na projekt více s fondem regionálního rozvoje nebo se sociálním fondem, nebo se nacházíte ve venkovské případně pobřežní oblasti?
- Nebo byly by vhodnější rámce programů Evropské územní spolupráce, které koordinuje přímo Komise?
- V této fázi je vhodné posoudit vícero možností.
- Zjistěte, které dokumenty se týkají vaší situace (viz další kapitola).

2.5 Krok č. 5: Zjistěte, ve které fázi se nachází programový cyklus

Mějte na paměti, že existuje programový cyklus a že hlavní příležitosti se v cyklu objevují v různých okamžicích.

Stávající programové období běží od roku 2014 do roku 2020. V roce 2016 již byly obecně schváleny hlavní rámce na vnitrostátní a regionální úrovni a některé řídicí orgány již začaly zveřejňovat výzvy k podávání návrhů.

Některé výzvy jsou dosud otevřené a často bývají zveřejněny další výzvy k podávání návrhů s lhůtami v pozdější fázi cyklu.

Je však důležité zjistit, kdy lze návrhy podávat.

2.5.1 Otázky ke zvážení:

- V jaké fázi vývoje se nacházejí programy, které jsou pro vás vhodné?
- Jaká jsou rozhodná data pro zveřejnění výzev a lhůty pro odpověď?
- Jaké příležitosti se objeví pozdější fázi cyklu?

2.6 Krok č. 6: Promluvte si s někým, kdo vám je schopen s vypracováním projektu poradit

Na různých úrovních je k dispozici mnoho doporučení (jak je uvedeno v další kapitole) a očekává se, že na podporu vypracování návrhů v oblasti sportu bude k dispozici síť Sport Action Network.

Bude však důležité promluvit si pokud možno se lidmi, které řídí operační program či jiný program, na jehož základě hodláte návrh předložit. Ti vám řeknou, zda jsou vaše nápady takové, že by mohly získat podporu, nebo vám budou moci navrhnout alternativní přístupy či prvky, které musíte vzít v úvahu.

Mnoho řídicích orgánů je rádo, může-li prodiskutovat nápady nebo poradit v počátečních fázích vypracování návrhu, ačkoli po zveřejnění výzvy k podávání návrhů platí pochopitelně v tomto ohledu omezení.

Pamatujte však také, že řízení operačních programů je často přeneseno na jiné organizace. V dokumentaci příslušného operačního programu naleznete informace o

tom, jak je program řízen a které organizace se na něm podílejí. Je možné, že místo na řídicí orgán přímo se budete muset obrátit na tyto jiné organizace.

Kromě toho je často užitečné promluvit si s jinými organizacemi na místní a vnitrostátní úrovni, jež působí v oblasti, o které uvažujete. V této souvislosti mohou být často užitečné orgány regionálního rozvoje nebo městské orgány či organizace na podporu podnikání, například obchodní komory. Mohou být taktéž potenciálními partnery, zejména v kontextu strategie inteligentní specializace a rozvoje měst a dalších strategií.

2.6.1 Otázky ke zvážení:

- Zjistěte, se kterými organizacemi je nejvhodnější prodiskutovat vaše nápady na projekt.
- Zjistěte, kdo je v těchto organizacích odpovědný za vaši oblast a sjednejte si těmito pracovníky schůzku.
- Uvažte, se kterými dalšími organizacemi by mohlo být nezbytné či prospěšné spolupracovat, a projednejte s nimi své nápady.

2.7 Krok č. 7: Začněte vypracovávat návrh

Jakmile zhruba víte, jaké možnosti váš projektem má, a vidíte před sebou schůdnou cestu, začněte uvažovat nad tím, jak návrh vypracujete. Pokud můžete, nečekejte na zveřejnění výzvy k podávání návrhů.

V oddílech 3.7 a 3.8 jsou uvedeny některé otázky, kterými byste se případně měli zabývat, a související zdroje informací.

Sestavte ve své organizaci tým, který bude mít sepsání návrhu na starosti. Zkontaktujte potenciální partnery a jasně jim předložte návrh možné spolupráce.

Pokuste se získat kopie jiných, dřívějších výzev a návrhů, které vám umožní pochopit, o co jde.

Požádejte o radu a pomoc jiné subjekty, které mají zkušenosti s předkládáním návrhů, například místní univerzity.

2.7.1 Otázky ke zvážení:

- Kdo bude odpovídat za písemné vyhotovení návrhu?
- Se kterými partnery navrhujete spolupracovat?
- Snažte se porozumět tomu, co je při sepisování návrhu podstatné – co je třeba uvést, jak má být strukturován atd. – například si prostudujte dřívější výzvy a návrhy.
- Kolik pomoci budete potřebovat a odkud má tato pomoc přijít?

2.8 Krok č. 8: Návrh sepište a předložte

Jakmile je výzva k podávání návrhů zveřejněna, pečlivě si ji pročtěte a podrobně si zaznamenejte, co se ve výzvě vyžaduje.

Ujistěte se, že splňuje všechny klíčové požadavky uvedené ve výzvě. Zvláště si uvědomte, jaké jsou cíle výzvy, a zajistěte, aby navrhovaný projekt přispěl k dosažení těchto cílů.

Ponechte si dostatek času na písemné vyhotovení návrhu i na jeho revizi a doladění detailů.

Naplánujte předložení návrhu tak, aby byly dodrženy podmínky týkající se formátu a lhůty. Například si ohlídejte, aby všichni právní zástupci organizace mohli podepsat potřebné dokumenty.

2.8.1 Otázky ke zvážení:

- Písemné vyhotovení návrhu musí být plánovaný a disciplinovaný proces s interními lhůtami a dostatkem času na formální doručení návrhu před lhůtou stanovenou ve výzvě.
- Splňuje návrh požadavky výzvy co nejpříjemněji?

2.9 Krok č. 9: Realizujte projekt

Bude-li váš návrh úspěšný, bude to mít pro vaši organizaci pravděpodobně některé významné důsledky. Těmi je třeba se zabývat co nejdříve poté, co se dovíte, že váš návrh byl úspěšný.

Podle toho, co je obsahem vašeho návrhu, bude projekt složitý více či méně, každopádně však bude důležité nespustit ze zřetele hlavní cíle a sledovat pokrok.

Existují určitá pravidla, která je nutno v průběhu realizace projektu uplatňovat, zejména pravidla týkající se způsobilých nákladů a požadavků na podávání zpráv. Je důležité tato pravidla dodržovat.

Pravděpodobně zjistíte, že s tím, jak projekt postupuje, se objeví nové perspektivy, pokud jde o přispění sportu k hospodářskému a sociálnímu rozvoji.

2.9.1 Otázky ke zvážení:

- Provedení potřebných úprav povinností týmu ve vaší organizaci, pokud se svým projektem uspějete, často vyžaduje určité zvažování a plánování.
- Ujistěte se, že jste se obeznámili s formálními pravidly, která upravují plnění smlouvy.
- Nespustěte ze zřetele hlavní cíle projektu, buďte však také otevření novým myšlenkám a přístupům.

2.10 Krok č. 10: Vyhodnoťte projekt a podejte zprávu

S tím, jak projekt postupuje, je nutné myslet na jeho odkaz.

Na straně jedné je nutno zajistit, aby byl dosažený pokrok náležitě posouzen, a pokud možno jej změřit na základě vhodných ukazatelů. V tomto procesu mohou pomoci formální hodnocení.

Na straně druhé představuje obrovskou výhodou zajištění kontinuity intervencí projektu a obeznámení subjektů zájímajících se o sport a regionální rozvoj s dosaženými výsledky.

Částečně je to otázka zvyknutí si na podávání zpráv. Je to také částečně o zviditelňování projektů a dosažených výsledků méně formálními způsoby a o přispívání k prohlubování poznatků a zkušeností jak sportovních komunit, tak komunit v oblasti regionálního rozvoje.

Obracejte proto pozornost na to, čeho jste dosáhli.

2.10.1 Otázky ke zvážení:

- Jak dosáhnete zviditelnění toho, co jste vykonali, a to ve své komunitě na vnitrostátní nebo regionální úrovni i ve sportovní komunitě?
- Můžete nové poznatky a zkušenosti zpřístupnit ostatním?

3. Zvládnutí detailů

Věříme, že deset kroků z předchozí kapitoly pomůže těm, kteří se zajímají o přípravu projektů v oblasti sportu a tělesné aktivity v rámci ESI fondů, získat přehled o postupech a porozumět všem nezbytným krokům.

Předchozí kapitola se však některým detailům nevěnovala podrobně, a to záměrně. To má napravit tato kapitola, ve které se dozvíte, jak se dostat k detailním informacím nezbytným k vypracování úspěšných projektů. Kapitola je pro přehlednost rozdělena do několika oddílů, které mají usnadnit vyhledávání informací a nasměrovat k hlavním zdrojům.

Je však třeba podotknout, že není nutné prostudovat všechny informace, na něž se zde odkazuje. Řadu z nich lze považovat za podkladové informace, které vám po zvládnutí základů mohou pomoci hlouběji pochopit různé aspekty financování EU.

Oddíly, které budou nejspíš užitečné ihned, jsou 3.1, 3.4, 3.5 a 3.9.

3.1 Užitečné pokyny

Zde je vhodné připomenout tyto dokumenty:

dokument s názvem **„Funding for Sports in the European Union“** vydaný Kanceláří evropských olympijských výborů při EU

dokument **„The Guide to EU Funding for the Tourism Sector“**, který je k dispozici v angličtině a francouzštině a který se sice týká cestovního ruchu, obsahuje však mnoho informací, jež jsou důležité i pro sport.

Rovněž na vnitrostátní úrovni existují užitečná doporučení. Například francouzské Ministerstvo městských záležitostí, mládeže a sportu zveřejnilo nedávno příručku týkající se zdrojů financování sportu, která zahrnuje i ESI fondy a program Erasmus+. Její název zní:

Guide des financements européens pour le sport

Také Německý olympijský výbor (DOSB) zveřejnil informace o podpoře sportu ze strukturálních fondů v předchozím období, které jsou dosud zajímavé:

„Sportstättenförderung durch die EU“

K dispozici jsou také obecné pokyny vydané Komisí. **„Guidance for Beneficiaries of European Structural and Investment Funds and related EU instruments“** (Pokyny pro příjemce Evropských strukturálních a investičních fondů a souvisejících nástrojů EU)

3.2 Souvislosti politiky EU

3.2.1 Politika v oblasti sportu

Přehled nejnovějšího vývoje politiky EU v oblasti sportu a odkaz na práci některých odborných skupin, které byly zřízeny na základě pracovního plánu EU v oblasti sportu na období let 2014–2017, jsou uvedeny v hlavní zprávě studie o přispění sportu k regionálnímu rozvoji prostřednictvím strukturálních fondů.

Internetové stránky Evropské komise věnované sportu, které poskytují informace o vývoji politiky a nejnovějších akcích, jsou k dispozici na adrese:

<http://ec.europa.eu/sport/>

a http://ec.europa.eu/sport/policy/index_en.htm

Informace o diskusi o nejnovějším vývoji lze získat na internetových stránkách, které představují výsledky Evropského sportovního fóra 2016:

http://ec.europa.eu/sport/forum/index_en.htm

Na internetových stránkách Kanceláře evropských olympijských výborů při EU je v angličtině, francouzštině a němčině k dispozici průvodce politikou EU v oblasti sportu:

<http://www.eurolympic.org/eu-sport-policy>

3.2.2 Evropské strukturální a investiční fondy

Na nejnovější vývoj v oblasti evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) odkazuje hlavní zpráva studie o přispění sportu k regionálnímu rozvoji prostřednictvím strukturálních fondů.

Přehled rozvoje jednotlivých součástí ESI fondů s odkazy na jednání s členskými státy, legislativní akty zřizující jednotlivé fondy pro stávající období a s mnoha dalšími odkazy na užitečné podkladové informace je k dispozici na adrese:

http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_en.htm

3.3 Hlavní zdroje financování

Základní údaje o dostupných finančních prostředcích a způsobu jejich přidělování jsou dostupné na adrese:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Důležitým zdrojem informací o řadě aspektů ESI fondů a zejména regionálních fondů jsou internetové stránky na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/investment-policy/

Tyto internetové stránky jsou pravděpodobně nejužitečnějšími stránkami v této oblasti a na jejich jednotlivé části bude odkazováno níže.

Evropský sociální fond má internetovou stránku na adrese:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=62&langId=cs>

Tyto dvojice internetové stránky jsou k dispozici ve všech hlavních jazycích EU.

Prvotní informace o obecné orientaci EZFRV ve stávajícím období jsou dostupné na adrese:

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_cs.htm

Podrobnější informace týkající se nápadů na možné návrhy jsou však k dispozici na portálu o rozvoji venkova (Rural Development Gateway 2014-2020):

<http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020>

V případě námořních oblastí lze informace o řízení finančních prostředků ENRF a kontakty na členské státy nalézt na adrese:

http://ec.europa.eu/fisheries/contracts_and_funding/index_cs.htm

Informace o programu INTERREG, který podporuje Evropskou územní spolupráci a usnadňuje společná opatření a výměnu informací o politikách mezi vnitrostátními, regionálními a místními aktéry z jednotlivých členských států, jsou dostupné na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/

Tyto internetové stránky opět umožňují přístup k řadě velmi užitečných informací a na některé z nich bude následně odkazováno.

Kontrolní seznam pro fondy EU („*EU Funds Checklist*“) je internetový nástroj, který má pomoci zúžit zdroje financování poskytovaného EU na konkrétní cíle (týkající se celkových tematických cílů):

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/checklist/

3.4 Sport a jeho hospodářské a sociální dopady

Studie o přispění sportu k regionálnímu rozvoji prostřednictvím strukturálních fondů odhalila mnoho příkladů, kdy měly sport a tělesná aktivita významný dopad na hospodářský a sociální rozvoj na regionální úrovni. Studie rovněž naznačila, jak může být sport obzvláště účinný, a to zejména díky jeho schopnosti zapojit široký okruh sociálních skupin a úloze, kterou hraje v rozvoji zážitkové ekonomiky. Studie však analyzovala různé druhy dopadů vytvořených sportem a souvisejícími činnostmi a poskytla příklady osvědčených postupů týkajících se těchto jednotlivých druhů dopadů. Tato analýza je uvedena konkrétně v kapitole 3, která také odkazuje na 33 případů osvědčených postupů, jež jsou představeny zvláště v příloze. Tyto důkazy společně dokazují, že sport je schopen přispívat k řešení všech tematických cílů, které jsou základem pro návrh ESI fondů.

Pokud jde o úvahy, jak může hrát sport roli při řešení záležitostí, jimž ESI fondy věnují ve stávajícím programovém období prvořadou pozornost, kapitola 4 této studie ukazuje, jak je již sport začleněn do řady strategií inteligentní specializace a že má velký potenciál, pokud jde o příspěví k rozvoji měst, přičemž může být současně začleněn do opatření v řadě souvisejících odvětví, zejména těch, která souvisejí s cestovním ruchem.

Tato analýza byla založena na rozsáhlé práci, kterou zadalo GŘ EAC v Evropské komisi nebo kterou v průběhu let provedly odborné skupiny zřízené podle pracovních plánů v oblasti sportu. Tato analýza je k dispozici na adrese:

http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm

Při rozvoji statistické základny pro sport v ekonomice je obzvláště důležitá spolupráce s Eurostatem. Výsledky této práce jsou uvedeny na adrese:

http://ec.europa.eu/sport/policy/economic_dimension/sport_statistics_en.htm

Celkově poskytuje analýza hospodářských a sociálních dopadů iniciativ v oblasti sportu obrovskou podporu subjektům, které chtějí předložit nové projekty a iniciativy v dané oblasti.

3.5 Zjištění vhodných programů pro vaši oblast

Je nutné zjistit, které programy jsou pro vás vhodné. To bude znamenat především určení operačních programů (OP), jež jsou relevantní pro oblast, ve které žijete. Je třeba mít na paměti, že některé OP mohou být celostátní, zatímco jiné jsou určeny pro konkrétní regiony.

Přehled toho, jak jednotlivé členské státy navrhly realizaci programů ESI fondů na počátku programového období, je uveden v tomto dokumentu:

http://ec.europa.eu/contracts_grants/pdf/esif/invest-progr-details-each-ms_en.pdf

Získat informace o konkrétních operačních programech EFRR ve vaší zemi lze na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/?search=1&keywords=&countryCode=ALL®ionId=ALL&themeId=ALL&programType=ALL&objectiveId=ALL&periodId=3

Tato část výše uvedených internetových stránek obsahuje seznam všech operačních programů v jednotlivých zemích a poté souhrnné popisy každého OP, včetně tematických priorit a rozpočtu. Znění operačního programu však není dostupné. To lze často vyhledat na internetu prostřednictvím obecného vyhledávání.

Operační programy Evropského sociálního fondu lze nalézt v části internetových stránek ESF nazvané „Podpora ve vaší zemi“:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=cs>

K dispozici je přehled provádění ESF v jednotlivých zemích a přístup k seznamu operačních programů a vnitrostátních kontaktů a v tomto případě i přístup ke znění dokumentů příslušných OP.

Obdobné informace týkající se programů Evropské územní spolupráce jsou k dispozici na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/atlas/programmes?search=1&keywords=&periodId=3&countryCode=ALL®ionId=ALL&objectiveId=13&ObjectiveId=ALL

3.6 Vyhledání informací o vhodných programech pro vaši oblast

Jakmile jste určili, které operační programy nebo programy INTERREG jsou vhodné, je zapotřebí zjistit, jak jsou programy prováděny.

Internetové stránky zmíněné v předchozím oddíle poskytují informace o **řídících orgánech** programů ve vaší zemi a v této souvislosti můžete považovat za užitečnou internetovou stránku:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/atlas/managing-authorities/

Odpovědnost za podrobné provádění však může být přenesena na jiné agentury. Situaci v každém jednotlivém případě objasňuje úplný dokument týkající se příslušného OP. Orgány odpovědné za provádění konkrétních OP lze oslovit za účelem projednání nápadů na projekt a tyto orgány často poskytují i poradenské služby.

Internetové stránky umožňují rovněž přístup k informacím o **příjemcích** finančních prostředků EU, což vám naznačí, jaký druh projektů je podporován na místní úrovni.

Co je důležité, na těchto internetových stránkách jsou uvedeny rovněž odkazy na **internetové stránky jednotlivých zemí**, jejichž obsah se liší, často však poskytují velmi užitečné informace, v neposlední řadě o dalších zdrojích **doporučení a pomoci** a informace o **výzvách k podávání návrhů a příslušných lhůtách**. Internetové stránky jednotlivých zemí poskytují také informace o vnitrostátních a regionálních organizacích, které působí v oblasti hospodářského a sociálního rozvoje, a tudíž údaje o **potenciálních partnerech**.

Je třeba zjistit, jaké příležitosti nabízí OP, na který jste se zaměřili. Řídící orgány nebo jejich agentury zveřejňují výzvy k podávání návrhů a obvykle poskytují informace o plánovaných výzvách. Obdobné informace jsou dostupné pro programy INTERREG. Tyto informace jsou pochopitelně důležité pro efektivní plánování.

Některé zdroje doporučení a pomoci s ohledem na všechny tyto záležitosti jsou uvedeny v oddíle 3.9.

Pokud se připravovaný projekt týká inovací v oblasti sportu nebo příspěví k rozvoji měst, bude nutné zohlednit rozhodnutí daného regionu týkající se strategie inteligentní specializace nebo zvažování rozvoje měst v kontextu ESI fondů.

Platforma inteligentní specializace poskytuje informace o strategiích vypracovaných jednotlivými regiony pro stávající období spolu s řadou informací, dat a zdrojů. Tyto internetové stránky jsou určeny regionálním orgánům a tvůrcům politik v oblasti hospodářského rozvoje a pro subjekty, které se s tímto tématem setkávají poprvé, mohou být poněkud náročné.

Selektivní použití uvedených informací vám však může poskytnout přehled o prioritách, o kterých bylo pro váš region rozhodnuto, a příslušné kontakty na regionální úrovni, chcete-li realizovat své nápady v tomto kontextu. Tyto internetové stránky jsou dostupné na adrese:

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

Účast v tomto projektu je pro evropské regiony dobrovolná a některé se rozhodly, že se nezapojí. Informační pokrytí proto není úplné.

Informace o kontextu rozvoje měst ze strany městských orgánů v rámci ESI fondů poskytují obdobně internetové stránky sítě pro rozvoj měst:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/themes/urban-development/network/

Internetové stránky URBACT však vysvětlují podrobněji opatření, která v oblasti rozvoje měst probíhají v celé Evropě. URBACT je program INTERREG:

<http://urbact.eu/urbact-glance>

Rovněž internetové stránky programu URBACT se mohou na první pohled jevit jako nepřehledné, tento program se týká především zapojení sportu do projektů v oblasti rozvoje měst. Pro subjekty, které se ubírají tímto směrem, však může poskytovat důležité údaje o tom, co je možné.

3.7 Navržení projektu

Při rozvíjení nápadů na projekt je třeba věnovat pozornost cílům a prioritám programu či programů, které byly určeny jako vhodné pro vaši situaci. Hlavní věcí v každém návrhu je uvedení informací o tom, jak váš projekt dosáhne stanovených cílů.

Věříme, že zpráva o studii poskytne **inspiraci** pro řadu dalších iniciativ. Zpráva poukazuje na skutečnost, že užitečným výchozím bodem jsou obecné cíle iniciativ v oblasti sportu a **příklady osvědčených postupů** obsažené v příloze zprávy uvádějí některé podrobnosti o tom, jak byly v minulosti sport a tělesná aktivita využity k dosažení cílů strukturálních fondů. Bude patrné, že souvisejí s různými obecnými politickými cíli a jsou uspořádány do těchto okruhů:

- přímé dopady na zaměstnanost
- inovace
- sportovní infrastruktura a regionální strategie
- sport a regionální strategie – obecně
- sport a obnova a rozvoj měst
- sport a rozvoj venkova
- začlenění do strategie cestovního ruchu
- začlenění do kulturních a kreativních odvětví
- vzdělávání pracovníků v oblasti sportu – přímý rozvoj dovedností
- zaměstnatelnost a průřezové dovednosti
- přispění k zlepšení zdraví
- přínosy pro životní prostředí
- sociální soudržnost a sladění

Širší soubor projektů uvedených v rámci každého členského státu poskytuje některé příklady iniciativ, které byly podpořeny ve vaší zemi.

Analýza těchto příkladů a určených osvědčených postupů vedla ve zprávě k vypracování různých **kategorií intervencí v oblasti sportu**, jež se snaží rozlišit jednotlivé dopady, které mohou projekty v oblasti sportu a tělesné aktivity vytvořit.

Uvedeny byly tyto kategorie intervencí:

Tabulka 3.1 Kategorie intervencí v oblasti sportu

1. <i>Příímá podpora malých a středních podniků působících v oblasti sportu</i>	10. <i>Podpora rozvoje sportovních technologií a jiných inovací</i>
2. <i>Zlepšení fyzického prostředí</i>	11. <i>Systematický rozvoj obecnější strategie v oblasti sportu</i>
3. <i>Prosazování udržitelné dopravy</i>	12. <i>Spojení opatření v oblasti sportu s rozvojem cestovního ruchu nebo kulturních a kreativních odvětví</i>
4. <i>Ostatní opatření snižující dopady na životní prostředí</i>	13. <i>Zlepšení dovedností a způsobilostí v oblasti sportu</i>
5. <i>Podpora a podněcování zahraničních investic</i>	14. <i>Využívání sportu k rozvoji širších dovedností pro zaměstnanost</i>
6. <i>Vytváření pracovních příležitostí v oblasti sportu a tělesné aktivity</i>	15. <i>Sociální angažovanost</i>
7. <i>Dopady na související zaměstnanost</i>	16. <i>Zlepšení správy věcí veřejných a administrativní kapacity</i>
8. <i>Nepřímé dopady na zaměstnanost</i>	17. <i>Řešení zdravotních a jiných společenských výzev a příspěví ke spokojenosti a dobrým životním podmínkám</i>
9. <i>Růst podniků a ostatní hospodářské dopady</i>	

Upozorňuje se, že se vlastní projekt může snažit dosáhnout několika těchto dopadů současně. Jednotlivé kategorie však mohou pomoci zvýraznit analytické rozlišení v rámci návrhu a navrhnout další rozměry návrhu, pomohou tudíž určit úplné dopady navrhované intervence. Jednotlivé kategorie intervencí v oblasti sportu jsou objasněny a projednány v oddíle 5.2 závěrečné zprávy.

Vynalézavé využití nápadů uvedených ve studii pomůže zkoncipovat přesvědčivý návrh, přesné požadavky však nebudou do doby zveřejnění výzvy k podávání návrhů samozřejmě známy. **Je třeba zdůraznit, že všechny návrhy musí odpovídat specifikacím stanoveným v dokumentaci výzvy.** Tyto specifikace je třeba po zveřejnění výzvy k podávání návrhů pečlivě prostudovat, a zejména si poznamenat lhůty pro předložení návrhů. Na výzvy se však lze připravit před jejich zveřejněním.

Přípravná opatření by měla zahrnovat prostudování příslušného operačního programu s cílem porozumět tomu, čeho chtějí orgány dosáhnout a jaké problémy se snaží řešit.

Je nutno uvážit rovněž hlavní cíle, partnery projektu a jiné vstupy, způsob řízení projektu, systém pro sledování pokroku a podávání zpráv, včetně povahy navržených ukazatelů. To bude nutno upravit v reakci na skutečné specifikace uvedené ve výzvě, to vše se tam však tak či onak pravděpodobně objeví. Další oddíl uvádí určité nápady ohledně toho, kde můžete získat některé informace o prvcích, které zajistí vypracování náležitého návrhu.

3.8 Ostatní návrhy a zprávy

K dispozici mohou být příklady dřívějších návrhů. Tyto návrhy nebo shrnutí použité pro účely posouzení lze někdy nalézt na internetu nebo jsou dostupné v místě u organizací, které jsou ochotny podělit se o dokumenty tohoto druhu. Musíte však mít na paměti, že se návrhy týkající se předchozího programového období nemusely zabývat prvky, jež souvisejí s novými charakteristikami stávajícího programového období.

K dispozici je mnoho hodnotících zpráv, které se týkají předchozích a někdy probíhajících činností v rámci strukturálních fondů. Tyto zprávy se někdy vztahují na konkrétní projekty, častěji však zahrnují programy nebo jejich aspekty na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni.

Na evropské úrovni je řada hodnotících zpráv pro předchozí programové období k dispozici na těchto internetových stránkách:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/evaluations/ec/2007-2013/
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=701>
<https://enrd.ec.europa.eu/en/evaluation>

Na internetových stránkách věnovaných hodnocení regionální politiky je k dispozici i řada hodnocení týkajících se programu INTERREG.

Některé z výše uvedených internetových stránek umožňují přístup k hodnocením na vnitrostátní úrovni buď přímo, nebo uvedením odkazu na internetové stránky jednotlivých zemí týkající se hodnocení.

Všechny projekty musí podat zprávu o svých činnostech a některé tyto zprávy jsou dostupné na internetových stránkách projektů.

3.9 Pomoc a podpora

V návaznosti na projekt je zřizována síť Sport Action Network složená z jednotlivců a organizací se zájmem o vypracovávání projektů v oblasti sportu podpořených z ESI fondů. V zásadě se bude jednat o vzájemnou svépomocnou skupinu, která svým členům a sportovním organizacím pomáhá při řešení problémů, s nimiž se potýkají při přípravě návrhů a projektů. Příspěvky členů se budou lišit, mezi nimi však budou i členové, kteří jsou ochotni podpořit aktivně vypracovávání návrhů, obvykle jako partneři projektu.

V době vyhotovování tohoto dokumentu dosud probíhaly diskuse s organizacemi, které měly zájem tuto síť hostit. Další informace o vývoji budou vyvěšeny na internetových stránkách projektu CSES.

<http://www.cses.co.uk/sport-and-regional-development/spn-1/>

Kromě této specializované sítě existuje mnoho organizací, které mohou pomoci při přípravě návrhů.

Síť Enterprise Europe Network má v celé EU kanceláře poskytující poradenství a pomoc podnikům a jiným subjektům, které chtějí účinně využít evropské příležitosti. Tyto kanceláře se obvykle nacházejí při významných regionálních organizacích, takže zaměstnanci jsou náležitě informováni o regionálním rozměru úsilí o rozvoj.

Pro vyhledání místního člena sítě Enterprise Europe Network navštivte internetové stránky:

<http://een.ec.europa.eu/>

Jak bylo uvedeno výše, internetové stránky jednotlivých zemí týkající se EFRR a ESF vás často nasměrují na organizace, které mohou pomoci na vnitrostátní nebo regionální úrovni, včetně poradenských služeb řídicích orgánů.

Interreg Europe má na vnitrostátní úrovni kanceláře, které pomáhají se všemi programy INTERREG:

<http://www.interregeurope.eu/in-my-country/>

Může být užitečné vědět, že existuje řada poradců, kteří s organizacemi spolupracují při přípravě návrhů.

4. V dlouhodobém horizontu

Až do roku 2020 jsou obecně cíle, priority a postupy provádění ESI fondů do značné míry určeny, a to na evropské i vnitrostátní a regionální úrovni. Bylo rozhodnuto o investičních prioritách a obecně o tom, jaké druhy opatření budou upřednostněny. Byly zveřejněny výzvy k podávání návrhů, projekty byly schváleny a probíhají a již byly přiděleny značné části rozpočtu.

V současnosti jsou rovněž dokončována hodnocení předchozího programového období a Komise již zahájila diskusi o podobě ESI fondů v příštím programovém období. V souvislosti s tím budou probíhat konzultace na evropské i vnitrostátní úrovni.

Je proto nutno uvážit začlenění sportu a tělesné aktivity do ESI fondů po roce 2020 a možnost ovlivnit jejich podobu a obsah způsobem, který není v současnosti možný.

Zdá se být dosti pravděpodobné, že se uznání rostoucí úlohy sportu v hospodářském a sociálním rozvoji zvýší, jelikož se sport a související oblasti stále očividněji vyskytují v moderní zážitkové ekonomice a hromadí se důkazy o účinnosti sportu a tělesné aktivity jako nástroje při řešení hospodářských a sociálních problémů. To je však třeba dokázat na různých úrovních.

Studie o přispění sportu k regionálnímu rozvoji prostřednictvím strukturálních fondů měla poskytnout důkazy o větší úloze sportu v rámci ESI fondů, výsledky a analýzu uvedenou ve studii je však třeba využít k vysvětlení významu sportu. Užitečnou pomůckou mohou být zejména osvědčené postupy, jelikož představují jasné a konkrétní příklady toho, čeho lze dosáhnout.

Obdobná situace byla před několika lety zjevná ve vztahu ke kulturním a kreativním činnostem, kdy ministerstva kultury v jednotlivých zemích hrála důležitou úlohu při prosazování svého odvětví u kolegů na ministerstvech financí a hospodářství na vnitrostátní úrovni. Důležité by mohlo být podobné úsilí ministerstev odpovědných za sport, zejména v případě, jsou-li mobilizovány i vnitrostátní sportovní organizace.

Je také nutné prosazovat sport na regionální úrovni a hájit jeho významnější místo v regionálních operačních programech, avšak poskytovat rovněž informace pro diskusi o inteligentní specializaci a strategiích z toho vyplývajících. To lze uskutečnit ve spojení s diskusí o prostoru pro projekty v oblasti sportu.

Síť Sport Action Network má podporovat přechod k většímu zviditelnění sportu na regionální úrovni i přispět k vypracování návrhů konkrétních projektů.

Současně je nutno uznat, že prosazování může být často účinnější, je-li uskutečňováno ve spojení se souběžnými oblastmi, jako je cestovní ruch a kulturní a kreativní odvětví. Ačkoli příklady osvědčených postupů dokládají, že je naprosto možné založit významný regionální rozvoj na samotném sportu, místní situace častěji znamená, že je smysluplnější začlenit rozvoj sportu do širší strategie v oblasti cestovního ruchu nebo strategie týkající se zážitkové ekonomiky.